

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

מושגי יסוד מהשדה הטיפולי והשיקומי של פתולוגיות ראשוניות -
באוריינטציה פסיכואנליטית. - 3184

תאריך עדכון אחרון 29-10-2018

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: עבודה סוציאלית

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ציפי פרי

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: tsipi.pery@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: ימי שני 14.0-15.0

מורי הקורס:
ד"ר ציפי פרי

תאור כללי של הקורס:

קורס הפרקטיקום יציג גישה טיפולית המבוססת על התיאורטיקנים המרכזיים של הגישה הפסיכואנליטית. במהלך הסמסטר נלמד את מושגי היסוד ביחס להבנה הדינמית של פסיכוזה, פגיעות ראשוניות ומצבים רגרסיביים. כמו כן, נעסוק ביישום הפרקטי של הבנות אלו הן בשדה הטיפולי והן בשדה השיקומי. השעורים יכללו דיון בדוגמאות, בתיאורי מקרים ודילמות של הסטודנטים מעבודתם בשדה, תוך ניסיון לקשור בין הידע התיאורטי והפרקטיקה.

מטרות הקורס:
אמ"ל

תוצרי למידה
בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:
אמ"ל

דרישות נוכחות (%) :
100%

שיטת ההוראה בקורס: למידה תיאורטית, דיונים סביב מקרים מהשדה.

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:
הפוליטיקה של בריאות הנפש
פרויד - הבדלים מבניים בין נויירוזה לפסיכוזה.
ויניקוט - החרדה הפסיכוטית
ביון-אי היכולת לחשוב
לאקאן - ההוראה הראשונה ביחס לפסיכוזה וההוראה המאוחרת
פיירה אולנייה-מושגי יסוד

חומר חובה לקריאה:
תוכנית השיעורים ורשימת קריאה

שעור מספר 1: הכרות קווים מנחים ללמידה במהלך השנה.

שעור מספר 2: הפוליטיקה של בריאות הנפש

• לוראן, א. (2011). פסיכואנליזה ובריאות הנפש. הוצאת רסלינג : תל-אביב.

שעור מספר 3: פרויד- הבדלים מבניים בין נזירות לפסיכוזא

- Freud, Z. (1924a). The Loss of Reality in Neurosis and Psychosis. in: Collected Papers. (vol 2). (pp: 277-282). London: The Hogarth Press.
- Freud, Z. (1924b). Neurosis and Psychosis. in: Collected Papers. (vol 2). (pp: 250-254). London: The Hogarth Press.

שעורים מספר 4: ויניקוט- החרדה הפסיכוטית

- ויניקוט, ד.ו. (1961). סוגים שונים של פסיכותרפיה. מתוך : הכל מתחיל בבית-מסות מאת פסיכואנליטיקאי (עורכים: קליר ויניקוט וריי שפרד), הוצאת דביר, תל-אביב, 1995. עמ' 85-92.
- הרצאה שנתנה בפני האגודה העוסקת באספקטים הסוציאליים והרפואיים של מחלות נפש 'קמברידג (MIASMA), ויניקוט, ד.ו. (1995). מיקומה של החוויה התרבותית. בתוך: משחק ומציאות. תל-אביב : הוצאת עם עובד, 121-114.
- ויניקוט, ד.ו. (1963) הפחד מפני התמוטטות. בתוך: עצמי אמיתי, עצמי כוזב. (בעריכת עמנואל ברמן). הוצאת עם עובד : תל -אביב.

שעור מספר 5 : לתת קיום לאי קיום

- אשל, ע. (1997). על 'חורים שחורים', מוות (deadness) (והתקיימות אנליטית. שיחות, כרך י"א, 3, עמ' 195-205.
- אמיר, ד. (2013). תהום שפה. הוצאת מאגנס, האוניברסיטה העברית, ירושלים. (פרק חמישי : על היעדר פונקציות העד בנפש).

שעור מספר 6: וילפרד ביון-שנאת המציאות הנפשית

- ביון, ו. (2003). במחשבה שניה. הוצאת תולעת ספרים : תל-אביב.
- או'שונסי, ע. (2001). פסיכוזא : אי חשיבה בעולם מוזר. בתוך : מאמרים קליניים על קליין וביון. (עורך:רובין אנדרסון). תל-אביב : הוצאת מודן. עמ' : 158-140.

שעור מספר 7 : חוסר דעת

- לנדאו, מ. (1993). מחשבות על מיכל ומוכל. שיחות, כרך ז', חוברת מס' 2, מרץ, עמ' : 109-103
- ססלר, נ. (2009). עבודה פרשנית עם סכיזופרנים. מתוך : סדרת הרצאות בנושא הפירוש "הפירוש - הלכה ומעשה במפגש הטיפולי", האגודה הישראלית לפסיכותרפיה פסיכואנליטית, מכון ואן ליר, ירושלים.

שעור מספר 8 : ז'אק לאקאן-ההוראה הראשונה: המטאפורה האבהית

- אוונס, ד. (2005). מילון מבואי לפסיכואנליזה לאקאניאנית. תל-אביב : הוצאת רסלינג (ערכים : מבנה, פסיכוזא, שם האב).
- פיצ'טוקה, א. (1995). הפונקציה של האב. פסיכואנליזה, 4, 48-38.
- פיצ'טוקה, ס. (1995). מהו אב בפסיכואנליזה ? -מבוא. פסיכואנליזה, 4, 37-30.

שעור מספר 9: דרכי עבודה : עד רושם, חידוד/תיחום מחשבת השווא, נקודת עצירה של ההתענגות, קליניקה ברבים.

שעור מספר 10: ז'אק לאקאן: ההוראה המאוחרת- פסיכოזה ללא התפרצות

• שיחות ארקשון, מקרים נדירים, הבלתי ניתנים לסיווג של הקליניקה. הוצאת פולמוס, הקבוצה הישראלית של ה-S.L.N.

שעורים מספר 11-12 : פיארה אולנייה : האלימות של הפרשנות, הזכות לסודיות על המחשבות, איווי למוות ושאלות בראשית.

• טרואזיה, ה. (2002). פיירה אולאנייה. תל-אביב : הוצאת תולעת ספרים.

שעור מספר 13: סיכום הלמידה במהלך הסמסטר והנחיות לעבודה המסכמת

חומר לקריאה נוספת:

שעור מספר 4

• לאינג, ר.ד. (1977). האני החצוי. תל-אביב : הוצאת הקיבוץ המאוחד.
• אייגן, מ. (2010). תחושת מוות נפשי. תל אביב : הוצאת תולעת ספרים.

שעור מספר 5

• ליטל, מ.א. (2005). חרדות פסיכוטיות והכלה : דיווח אישי על אנליזה אצל ויניקוט. תל-אביב : הוצאת תולעת ספרים.

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %
הרצאה 0 %
השתתפות 0 %
הגשת עבודה 70 %
הגשת תרגילים 30 %
הגשת דו"חות 0 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות:

ניהול יומן טיפול-המלצה.